

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

09 decembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Sergiu Cotruță în numele inculpatei, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 16 iunie 2015 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 octombrie 2015, în cauza penală în privința lui

Grabovski Daniela Veniamin,
născută la 16.11.1968, domiciliată în
mun. Chișinău, str. Bogdan Voievod 12,

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 12.02.2014-16.06.2015;

Instanța de apel: 09.07.2015-01.10.2015;

Instanța de recurs: 26.11.2015- 09.12.2015;

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 16 iunie 2015, *cauza fiind examinată în procedură simplificată conform art. 364¹ Cod de procedură penală*, Grabovski Daniela a fost recunoscută vinovată și condamnată în baza art. 328 alin. (1) Cod penal la 1 (un) an 7 (șapte) luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar pentru femei de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 4 (patru) ani.

Conform art. 90 Cod penal s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate pe un termen de probă de 2 (doi) ani.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a constatat că, Grabovski Daniela activînd în calitate de metodist de categoria I în cadrul Departamentului registrelor informaționale de stat, Direcția acte de identitate și evidență a populației, Secția cetățenie și evidență a străinilor a ÎS „CRIS Registru”, fiind în conformitate cu prevederile art.123 alin. (2) din Codul penal persoană publică, în perioada iulie-octombrie 2014 a comis infracțiunea de depășire a atribuțiilor de serviciu în următoarele circumstanțe:

La începutul lunii iulie 2014, Iurii Belousov, aflându-se în mun. Chișinău, prin intermediul unei persoane pe nume Diana Dochina 1-a cunoscut pe Harcencu Vladimir, care susținând că are influență asupra persoanelor publice din cadrul Secției Evidență și Documentare a Populației a Î.S. „Registru”, a pretins de la Belousov Iurie, bani în sumă de 1000 euro pentru a-i influența să perfecteze pentru ultimul pașaport cetățeanului Republicii Moldova, fără a fi prezentate confirmările despre stingerea antecedentelor penale și a-i fi create careva impedimente în acest sens.

Ulterior, la 17.07.2014 sub controlul colaboratorilor CNA, în incinta barului „Cartal” din str. Pușkin 52, mun. Chișinău, Harcencu Vladimir a primit bani în sumă de 500 Euro (o parte din suma de 1000 Euro pretinsă inițial) de la Iurie Belousov, ceia ce reprezenta conform cursului oficial al BNM pentru acea zi suma de 9461,55 lei MD, pentru transmiterea banilor respectivi către persoane responsabile de pregătirea actelor privitor la stingerea antecedentelor penale, necesare de prezentat Secției Evidență și Documentare a Populației a Î.S. „CRIS Registru”.

Astfel, la 17.07.2014, 28.07.2014, 13.08.2014, 19.08.2014, 20.08.2014, .09.2014, 03.09.2014, 24.09.2014, 30.09.2014, 06.10.2014, 10.10.2014, 28.10.2014, .11.2014, 05.11.2014, 17.11.2014, 28.11.2014, 04.12.2014 Harcencu Vladimir a avut întâlniri cu Iurie Belousov în mun. Chișinău, iar în perioada 14.07.2014-11.12.2014 acesta a întreținut convorbiri telefonice cu ultimul instruindu-l ce acțiuni urmează să întreprindă Iurie Belousov în vederea acumulării tuturor documentelor necesare pentru a-i fi transmise în scopul exercitării traficului de influență asupra persoanelor publice ca acestea, în pofida antecedentelor penale nestinse ale lui Iurie Belousov, să elibereze pașaport pe numele lui.

Concomitent, în aceeași perioadă de timp, Harcencu Vladimir acționând în realizarea intereselor sale infracționale, a antrenat-o pe Grabovski Daniela în activitatea infracțională, a avut întâlniri cu ea și a întreținut convorbiri telefonice, inclusiv la 31.07.2014, 01.08.2014, 03.08.2014, 05.08.2014, 15.08.2014, 19.08.2014, 22.09.2014, 17.10.2014, 18.10.2014, 20.10.2014, 29.10.2014, 30.10.2014, 31.10.2014, 04.11.2014, 05.11.2014 cu VI. Harcencu referitoare la acțiunile ce urmează a fi întreprinse de ea pentru a acumula toate documentele necesare în vederea prezentării acestor documente la Serviciul Tehnologii Informaționale din cadrul MAI, pentru a radia din baza de date antecedentele penale ale lui Belousov Iurie.

La rîndul său, Grabovski Daniela, aflându-se în mun. Chișinău acționând din interes material, depășind atribuțiile sale de serviciu stipulate în fișa de post a acesteia - FP026503030000.2335401.021:2013, în perioada de timp iulie-octombrie 2014, cunoscînd de intențiile infracționale ale lui Harcencu Vladimir și dorind realizarea lor pînă la capăt, a solicitat de la ultimul mijloace bănești justificate prin cheltuieli de deplasare, achitare de taxe etc. pentru acumularea documentelor necesare în vederea radierii antecedentelor penale ale lui Belousov Iurie.

Ulterior, Harcencu Vladimir a transmis, iar Grabovski Daniela a primit suma de euro pentru utilizarea acestor bani în scopurile indicate de Grabovski Daniela. Apoi, Grabovski Daniela, depășind vădit limitele drepturilor și atribuțiilor de serviciu, fără a avea în gestiune careva materiale, documente parvenite oficial, repartizate de către conducerea subdiviziunii din care făcea parte, a prestat servicii ce țineau de atribuțiile ei de serviciu și la 05.08.2014, 13.10.2014, 30.09.2014, 15.08.2014 a interpellat oficial Serviciul Tehnologii Informaționale din cadrul MAI pentru a i se oferi informații privind antecedentele penale ale lui Iurii Belousov.

Ulterior primirii informațiilor solicitate, împreună cu soțul acesteia pe nume Vladimir și o persoană pe nume Sergiu, a întreprins acțiuni de acumulare a hotărârilor instanțelor de judecată emise în privința lui Iurie Belousov.

După aceasta, acționând din aceleași intenții și prin aceleași metode, a intervenit cu rugăminți pe lângă colaboratorii Serviciului Tehnologii Informaționale din cadrul MAI ca actele lui Belousov Iurii să fie primite și puse în lucru cu prioritate, aceste documente au fost transmise persoanelor publice din cadrul Serviciului Tehnologii Informaționale din cadrul MAI pentru a fi anexate la dosarul personal al lui Iurie Belousov și pentru a fi radiate antecedentele sale din baza de date administrată de către ÎS „CRIS Registru”, informându-l despre acest fapt pe Harcencu Vladimir.

Urmare a acestor acțiuni, Harcencu Vladimir a acumulat documentele necesare perfectării pașaportului lui Belousov Iurie și a transmis documentele respective către persoanele responsabile din cadrul ÎS „CRIS Registru” în vederea perfectării acestui document.

Astfel, persoanele responsabile din cadrul ÎS „CRIS Registru” au perfectat pe numele lui Belousov Iurie pașaport biometric cu seria și numărul AA0144227 eliberat la 05.12.2014 de către ÎS „CRIS Registru”.

Drept urmare a acțiunilor lui Grabovski Daniela au fost prejudiciate considerabil interesele publice, în special interesele persoanei juridice ÎS „CRIS Registru” prin defăimarea onoarei funcționarului acestei instituții.

3. Împotriva sentinței a declarat apel avocatul Sergiu Cotruță în numele inculpatei solicitând casarea acesteia rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri noi, prin care să fie liberată de răspundere penală cu tragerea la răspundere contravențională.

În argumentarea apelului a indicat că:

- nu a știut despre intențiile infractorice ale lui Harcencu Vladimir;
- nu a solicitat de la Harcencu Vladimir careva sume bănești, aceste fiind transmise necondiționat pentru cheltuieli de deplasare;
- a acționat legal potrivit fișei de post;
- nu deținea funcție publică la momentul emiterii pașaportului fals de către Î.S. „CRIS Registru”;

- Î.S. CRIS Registru nu a depus acțiune civilă, prin urmare ultima nici nu a fost prejudiciată;

- la emiterea sentinței instanța nu a luat în considerație că inculpata a săvârșit pentru prima oară o infracțiune mai puțin gravă și poate fi liberată de răspundere penală și trasă la răspundere contravențională în cazurile în care și-a recunoscut vina, a reparat prejudiciul cauzat prin infracțiune și se constată că corectarea ei este posibilă fără a fi supusă răspunderii penale;

- împrejurările și circumstanțele menționate nu au fost apreciate la justa valoare de către instanța de judecată, fiind pronunțată o sentință de o condamnare;

- instanța de fond nu s-a expus asupra faptului că avocatul inculpatei a invocat toate cele menționate mai sus și a solicitat expres liberarea de răspundere penală cu tragerea la răspundere contravențională a lui Grabovski Daniela.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 octombrie 2015 a fost respins apelul declarat, ca nefondat, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. Colegiul penal și-a motivat soluția prin faptul că, instanța de fond a dat o apreciere juridică corectă probelor în conformitate cu prevederile art. art.100 alin. (4), 101 Cod procedură penală, verificându-le sub toate aspectele, complet și obiectiv, iar fiecare probă fiind apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor,

Instanța de apel a considerat că, instanța de fond corect a ajuns la concluzia de a încadra acțiunile lui Grabovski Daniela în baza art. 328 alin. (1) Cod penal, pe semnele: săvârșirea de către o persoană publică a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor juridice.

La individualizarea pedepsei, instanța de fond a luat în considerație prevederile art. 75 Cod penal, potrivit căruia persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate și în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată la fel a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatei, precum și de condițiile de viață ale familiei acesteia.

De asemenea, conform prevederilor art. 76 Cod penal, circumstanțe ce atenuază vinovăția inculpatei au fost stabilite: recunoașterea vinovăției, căința sinceră, iar conform art.77 Cod penal, circumstanțe agravante nu au fost stabilite.

Potrivit prevederilor art. 55 Cod penal, persoana care a săvârșit pentru prima dată o infracțiune ușoară sau mai puțin gravă poate fi liberată de răspundere penală și trasă la răspundere contravențională în cazurile în care și-a recunoscut vina, a reparat

prejudiciul cauzat prin infracțiune și s-a constatat că corectarea ei este posibilă fără a fi supusă răspunderii penale.

Colegiul penal a reținut că aplicarea prevederilor art. 55 Cod penal este un drept al instanței, dar nu o obligație și pe care instanța îl aplică în dependență de circumstanțele cauzei și reieșind din propria convingere că, corectarea persoanei este posibilă fără a fi supusă pedepsei penale.

Astfel, Colegiul penal a considerat că nu este temei de a aplica prevederile art. 55 Cod penal în privința inculpatei, deoarece ultima a folosit atribuțiile sale de serviciu în alte interese decât cele de serviciu, aducând imagine negativă instituției în care activa, iar prin aplicarea prevederilor art. 55 Cod penal nu va fi atins scopul pedepsei finale, deoarece fiind atrasă la răspundere contravențională nu va putea fi aplicată și pedeapsa complementară.

Având în vedere atât principiul prevăzut în art. 4 Cod penal, umanismul legii penale, cât și cel stipulat în art. 61 alin. (2) Cod penal, pedeapsa penală are drept scop corectarea condamnatului, iar executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice și nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate precum și posibilitatea obținerii corectării și reeducării vinovaților, Colegiul penal a ajuns la concluzia că instanța de fond corect i-a aplicat inculpatei pedeapsa prevăzută de art. 328 alin. (1) Cod penal sub formă de închisoare pe un termen de 1 an și 7 luni închisoare, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă de 2 ani.

5. Împotriva hotărîrilor menționate avocatul Sergiu Cotruță în numele inculpatei a declarat recurs ordinar invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 10) și 11) Cod de procedură penală, solicitînd casarea acestora cu pronunțarea unei noi hotărîri prin care inculpata să fie liberată de răspundere penală cu tragerea la răspundere contravențională sau dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În motivarea recursului recurentul invocă motive similare cu cele indicate în cererea de apel, iar suplimentar adaugă că inculpata se poate corecta și fără a i se aplica pedeapsă penală, deoarece are la bază condițiile necesare ce ar duce la liberarea de răspundere penală, cum ar fi recunoașterea vinovăției, regretă pentru fapta comisă, atitudinea față de organele judiciare prin colaborarea în vederea descoperirii infracțiunii.

6. Procurorul a depus referință asupra recursului, solicitînd respingerea acestuia, din motiv că nu este temei de a aplica prevederile art. 55 Cod penal, deoarece inculpata a folosit atribuțiile sale de serviciu în alte interese decât cele de serviciu.

7. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în baza materialelor din dosar, Colegiul penal în unanimitate decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Recurentul invocă în recursul declarat temeiul de drept prevăzut la pct. 10) și 11) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, care stipulează că *hotărârea instanței de apel conține o eroare de drept atunci când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale, sau când persoana condamnată a fost judecată anterior în mod definitiv pentru aceeași faptă sau există o cauză de înlăturare a răspunderii penale, sau aplicarea pedepsei a fost înlăturată de o nouă lege sau anulată de un act de amnistie, a intervenit decesul inculpatului ori a intervenit împăcarea părților în cazul prevăzut de lege.*

Colegiul penal constată că, motivele invocate de recurent nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorii de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei instanței de apel.

Instanța de recurs reține că, la solicitarea inculpatei, care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu, cauza a fost examinată în procedură simplificată.

Instanța de apel, în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, a examinat complet și obiectiv probele administrate la dosar, verificându-le sub aspectul pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, fapt ce face ca concluziile despre condamnarea lui Grabovski Daniela în baza art. 328 alin. (1) Cod penal, să fie juste și întemeiate.

În conformitate cu prevederile art. 75 Cod penal, prin criterii generale de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele (regulile) stabilite de lege, de care este obligată să se conducă instanța de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte. Legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

În acest context, Colegiul penal menționează că, pedeapsa aplicată persoanei recunoscute vinovate trebuie să fie echitabilă, legală și corect individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii și pedepsei penale, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal (în speță și a dreptului procesual penal - art. 364¹ CPP) și stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială.

Prin urmare, instanța de judecată, ținând cont de prevederile art. 26, 101, 384 Cod de procedură penală, în baza propriei convingeri, decide asupra vinovăției sau nevinovăției persoanei, și în conformitate cu prevederile art. 7, 61, 75 Cod penal, îi stabilește categoria de pedeapsă.

La acest capitol Colegiul penal ține să menționeze că, sancțiunea normei penale în baza căreia a fost condamnată Grabovski Daniela (art. 328 alin. (1) Cod penal), prevede pedeapsă cu amendă în mărime de la 150 la 400 unități convenționale sau închisoare de pînă la 3 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de pînă la 5 ani.

Așa dar, Colegiul penal relevă că, în speță instanța de fond ținând cont de toate circumstanțele cauzei precum și de persoana inculpatei, corect i-a stabilit acesteia o pedeapsă sub formă de închisoare de 1 an 7 luni, însă conform art. 90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate pe un termen de probă de 2 ani, luîndu-se în considerație și prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

Reieșind din textul art. 55 Cod penal rezultă că, pentru ca persoana să fie eliberată de răspundere penală aceasta trebuie să îndeplinească următoarele condiții: a) infracțiunea săvîrșită să fie de categoria celor ușoare ori mai puțin grave; b) să fie săvîrșită pentru prima oară; c) să-și recunoască integral vina; d) să fie reparat prejudiciul cauzat prin infracțiune; e) să se constate că corectarea persoanei vinovate este posibilă fără a fi supusă răspunderii penale.

Astfel, în situația cînd instanța consideră că, corectarea persoanei vinovate nu va putea fi atinsă prin soluția de liberare de răspunderea penală cu tragerea la răspunderea contravențională, nu va aplica prevederile art. 55 Cod penal, ci pedeapsa prevăzută de sancțiunea normei penale în baza căreia persoana se condamnă.

În speță, ambele instanțe de judecată corect au conchis că în privința inculpatei nu este temei de aplicare a art. 55 Cod penal.

În consecință, reieșind din circumstanțele indicate, instanța de recurs consideră, că pedeapsa stabilită inculpatei în baza art. 328 alin. (1) Cod penal corespunde prevederilor art. 7, 61, 75 Cod penal și art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, fiind motivată, individualizată și aplicată în limitele prevăzute de lege, iar hotărîrea atacată conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția.

Concomitent, urmează de evidențiat faptul că argumentele invocate în recurs de către avocat au fost deja obiect de judecare în instanța de apel și aceasta, respectînd prevederile art. 414 - 417 Cod de procedură penală, s-a pronunțat argumentat asupra tuturor motivelor invocate în apel, iar careva noi argumente în recurs recurentul nu a indicat.

Referitor la eroarea invocată prevăzută de art. 427 alin. (1) pct. 11) Cod de procedură penală, Colegiul concluzionează, că acest temei pentru declararea recursului ordinar de asemenea nu și-a găsit confirmare la examinare, nefiind stabilită

presupusa eroare de drept invocată de recurent, mai mult ca atât, în motivarea recursului avocatul nu face o careva argumentare ce ar ține de eroarea invocată.

Prin urmare, analizând materialele cauzei și hotărîrea instanței de apel atacată, Colegiul penal nu constată careva eroare de drept gravă ce ar afecta legalitatea hotărîrii judecătorești contestate de către avocat.

Din acest punct de vedere se conchide că, de fapt, în cauză nu s-au comis erorile de drept prevăzute în pct. 10) și 11) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală la care se face referință, deci, nu persistă temeiul de casare a soluției adoptate de instanța de apel, iar pedeapsa stabilită inculpatei a fost aplicată în limitele legii, din care considerente se dispune inadmisibilitatea recursului declarat, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) și alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Sergiu Cotruță în numele inculpatei Grabovski Daniela, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 octombrie 2015, în cauză penală în privința ultimei, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată publicată la 30 decembrie 2015.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun